

TEORIES DE L'EDUCACIO

professors: Octavi Fullat Genís
Víctor Montero Espinoza

A.- OBJECTIUS

- 1.- Precisar la terminologia pedagògica
- 2.- Distingir entre Teoria de l'Educació, Pedagogia General i Filosofia de l'Educació
- 3.- Descriure les formes i les funcions de tot procés educacional (Antropologia de l'Educació)
- 4.- Confrontar les diverses finalitats educacionals vigents actualment (Teleologia de l'Educació).

B.- TEMARI

primera part: Qüestions propedèutiques

- 1.- Models de sabers: Concepte de saber - Factors del saber - Sabers científics: formals i empírics - Sabers ideològics i utòpics - Sabers crítics.

2.- Filosofia de l'Educació: Filosofia: ideologia, utopia, crítica - Divisió de la Filosofia - Origen de l'Educació i de les Ciències de l'Educació - Estatut epistemològic de les Ciències de l'Educació - Filosofia de l'Educació: tasques - Descripció integradora del procés educatiu - El "qué" i el "per a que" educacionals.

3.- Epistemologia de l'Educació: Racionalitat i educació - Raó teòrica educacional - Raó pràctica educacional: tecnològica, pràctica i justificadora - Raó crítica educacional.

segona part: Educació com a estructura

4.- La indefinició biològica de l'home: L'evolució - L'herència - L'endocrinologia - La neurologia - Dinamisme de l'imaduresa zoètica de l'ésser humà.

5.- Les institucions educadores: Un "bios" necessitat de cultura - Socialització i autoritat - La família - L'escola - Les institucions polítiques - El transvasament de models socials.

6.- Educació i models culturals: Definició de cultura - Condicionaments de la cultura: Geografia, Biologia, Estat, Producció Social, Fet nacional, Historia de la cultura,

interrelacions culturals.

7.- Educació alliberadora: Llibertat com a gratuïtat -
Educació de la llibertat - Llibertat i finalitats
educacionals.

tercera part: Educació com a contingut

8.- L'home ahistòric: Plató, Llull, Kant, Husserl - Maritain - Pedagogies essencialistes.

9.- L'home comunista: Marx, Engels, Lenin, Mao - Makarenko, Blonskij, Suchodolski.

10.- L'home anarquista: Max-Stirner, Proudhon, Bakunin - Tolstoi, Reimer, Goodman, Illich, Ferrer Guàrdia.

11.- L'home freudià: Freud - Freudomarxisme: Reich, Marcuse, Fromm - Antipsiquiatria: Cooper, Laing - Contracultura: Norman O. Brown, Keruac - Neill, Rogers, Lobrot.

12.- L'home positiu: Empirisme: Locke, Hume, Condillac - Positivisme: Comte, Stuart Mill - Liberalisme: A. Smith, Malthus - Pragmatisme: Peirce, W. James - Rousseau, Pestalozzi, Dewey, Cousinet, Decroly, Montessori, Freinet, Piaget, A. Galí, A. Martorell.

13.- L'home existencialista: Kierkegaard, Nietzsche, Jaspers, Marcel, Heidegger, Sartre, Camus, Unamuno - Influències sobre pedagogies llibertàries i autogestionàries, sobre l'Educació Nova i sobre pedagogies personalistes.

14.- L'home deshumanitzat: Neopositivisme i Filosofia Analítica: Wittgenstein, Moore, Ayer - Estructuralisme: Lévi-Strauss, Foucault - Cientisme: Pavlov, Monod, Skinner - R.S. Peters, O'Connor - La pedagogia tecnològica.

15.- L'home personalista: Mounier, Buber, Teilhard de Chardin, Xirau, Lacroix, Ricoeur - Milani, Paulo Freire, Eugeni d'Ors, Pallach, Fuster Rabés.

C.- METODOLOGIA

- 1.- Exposició i aplicació temàtica per part del professor
- 2.- Lectura i recensió de llibres recomanats
- 3.- Treballs sobre temes específics (grups)
- 4.- Conferències i xerrades de recolçament temàtic

D.- AVALUACIO

S'aplica un procediment d'avaluació continua en base a qüestionaris que responen els alumnes (cada 2-3 sessions).

Més concretament:

- 1.- Aplicació de qüestionaris sobre els continguts temàtics.
- 2.- Prova escrita primer semestre
- 3.- Prova escrita segon semestre
- 4.- Valoració de treballs (individual i grupal)
- 5.- Examen global

E.- **BIBLIOGRAFIA**

CASTILLEJO, J.L. y otros, Teoría de la Educación, Ed. Anaya, Madrid.

CAPITAN, A., Teoría de la Educación, Ed. Edelvives, Zaragoza.

ESCOLANO, A. y otros, Epistemología y Educación, Ed. Sígueme, Salamanca

FERMOSO, P., Teoría de la Educación, Ed. Agulló, Madrid

FULLAT, O., Filosofías de la Educación, Ed. CEAC, Barcelona (aquesta obra conté amplia bibliografia en cada un dels seus capítols)

FULLAT, O., Las finalidades educativas en tiempo de crisis, Ed. Hogar del Libro, Barcelona

FULLAT, O., Verdades y trampas de la Pedagogía, Ed. CEAC, Barcelona

GARCIA HOZ, V., Cuestiones de Filosofía de la Educación, Ed. Rialp, Madrid

GONZALEZ ALVAREZ, A., Valores fundamentales de la Educación, Ed. Edica, S.A., Madrid

IBAÑEZ, MARTIN y CAMPILLO, Teoría de la Educación, UNED, Madrid

LOMBARDO, RADICE, J., Líneas generales de Filosofía de la Educación, Ed. Losada, Buenos Aires

MARIN IBAÑEZ, Principios de Educación contemporánea, Editorial Rialp, Madrid

MARITAIN, J., Pour une Philosophie de l'Education, Librairie de Arthème Fayard, Paris (hi ha traducció)

MESSER, A., Filosofía y Educación, Ed. Losada, Buenos Aires

MOORE, T.W., Introducción a la Teoría de la Educación, Alianza Editorial, Madrid

NASSIF, R., Teoría de la Educación, Ed. Cincel, Madrid

O'CONNOR, D.J., Introducción a la Filosofía de la Educación, Ed. Paidós, Buenos Aires

PETERS, R.S., La filosofía de la Educación, Ed. F.C.E., México

REBOUL, O., La Philosophie de l'Education, Presses Universitaires de France, Paris (hi ha traducció al castellà)

SAN CRISTOBAL, A., Filosofía de la Educación, Ed. Rialp, Madrid

SUAREZ, J.L., Las grandes filosofías de la Educación, Ed. Apis, Madrid

SUCHODOLSKI, R., La Pedagogie et les grands courants philosophiques, Ed. Du Scarabée, Paris (hi ha traducció)

WHITEHEAD, A.N., Los fines de la Educación, Ed. Losada, Buenos Aires

VARIOS, Epistemología y Educación, Ed. Sígueme, Salamanca.